

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs

Praktische tips
bij spellingonderwijs op
ondersteuningsniveau 3 (1-2)

In dit document vind je praktische tips over wat je kan doen bij een leerling waarbij je je zorgen maakt over de spellingvaardigheid. We starten bij het onderzoek naar en de analyse van het spellingprobleem en de afwegingen bij het kiezen van het ondersteuningsplan (vaak uitgevoerd door de intern begeleider of remedial teacher). Vervolgens gaan we in op de vraag wat effectieve spellingoefeningen zijn in de klas (ondersteuningsniveau 1 en 2) en bij interventies op ondersteuningsniveau 3. De ondersteuningsniveaus 1-2-3 betreffen de basiszorg voor een leerling. De infographic van Dyslexie Centraal, [ondersteunings niveaus in het basisonderwijs](#), geeft een mooi overzicht van hoe de gestapelde zorg voor een leerling eruit ziet.

Breng de spellingproblemen in kaart

Diagnostisch toetsen

- Start bij blok 5 van het PI-dictee en breek de toets af op het moment dat de leerling minder dan 8 opgaven goed heeft in het blok.
- Observeer tijdens de afname of achteraf: trefzekerheid, denkpauses, doorhalingen etc. Vraag, als daar mogelijkheid voor is, waarom/waarover de leerling nadenkt en noteer dit; diagnostisch gesprek.
- Analyseer de foutencategorieën: klanktekenkoppeling, regelfouten, fouten m.b.t. de klankstructuur. Let ook op de mogelijke invloed van concentratie, gebrek aan accuratesse, gehoorproblemen, auditieve discriminatie, articulatieproblemen, woordenschat.
- Reken handschriftfouten niet mee maar maak er wel een aantekening van en neem het mee in je begeleidingsplan, onderdeel handschriftverbetering.
- Vergelijk het afgenomen dictee met spontane spelling; wat is aangeleerd dicteegegedrag en wat is geautomatiseerd? (Jansen-Donderwinkel et.al., 2002).
- Maak een kwalitatieve analyse.

Handelingsgericht toetsen

- Handelingsgerichte afname van het PI-dictee (2019) betekent dat je doortoetst tot en met de didactische leeftijd van de leerling. Het komt namelijk voor dat leerlingen de laatst aangeboden regels wel beheersen maar de stof van langer geleden niet. De antwoorden die je krijgt na het afbreekmoment (minder dan 8 goed) voer je niet in maar noteer je wel voor jezelf. Je verkrijgt zo een volledig beeld van de beheersing (hoogste instructieniveau) en daarmee handelingsgerichte informatie (Manderfeld, 2022).
- Verder gelden ook hier de aandachtspunten zoals genoemd bij het onderdeel diagnostisch toetsen.

Ondersteuningsplan

Ondersteuningsniveau 3 spelling

Op ondersteuningsniveau 3 wordt een specifieke interventie ingezet (totaal 60 minuten per week). Op de website van Dyslexiecentraal staan onder andere een keuzehulp voor de diverse interventieprogramma's en methodieken (klik [hier](#) voor de link) en effectief handelen op ondersteuningsniveau 3: een beknopte onderbouwing (klik [hier](#) voor de link).

Regulier aanbod met ON3 of terugzetten in de methode met ON3?

Het streven is om de leerling zo lang mogelijk in de methode te houden. Er kan een moment komen dat je merkt dat het kind continu werkt op frustratieniveau. Dit is contraproductief. Als de leerling de klanktekenkoppeling onvoldoende beheerst, is het niet goed in staat om spellingwerk te doen op niet-klankzuiver niveau en regelniveau. Voordat je aan niet-klankzuivere woorden kunt gaan werken moet 85% van de klankzuivere woorden correct gaan (Manderfeld, 2022).

Hoe bepaal je of de leerling bij het reguliere aanbod kan blijven in de klas of op een eigen leerlijn moet gaan werken? Bepaal het instapniveau. De leerling kan doorgaans nog meedraaien met de stof in de klas bij een achterstand van 1 jaar tot in het uiterste geval 1 ½ jaar (Manderfeld, 2022). Is de achterstand groter dan is er de afweging; het inzetten of voortzetten van ON3 middels een remediërende methode en mee blijven draaien met de spellinglessen in de klas of de leerling terugzetten in de methode van de school maar dan bijvoorbeeld een jaar lager met interventie op ON3. Het blijft maatwerk en een goede analyse van de kernproblematiek helpt om de keuze te maken.

Formuleren (tussen)doelen

In het boek *Geregeld!* van Ruijssenaars et al. (2009) staat een keuzematrix van de verschillende typen kennis en instructieprincipes. Dit biedt inzicht en duidelijke kaders voor het formuleren van de (tussen)doelen en hoe die te bereiken. Aan de hand van de matrix kan je voor elke oefening aangeven om welk type kennis het (vooral) gaat en welk instructieprincipe (vooral) van toepassing is. Werk je bijvoorbeeld aan kennis over feiten zoals weten wat een medeklinker is of werk je aan kennis van procedures zoals de spellingregel van het verdubbelen van de medeklinker of werk je aan kennis van het leerproces bij de leerling waardoor de leerling bijvoorbeeld weet wat er moeilijk is of wanneer het stappenplan of spellingschema ingezet moet worden.

De nieuwe kennis leer je in drie fases aan via de instructieprincipes: isoleren, integreren en generaliseren.

Lesfasen van een spellingles

Een effectieve spellingles bestaat volgens Cordewener en Bosman (2024) in zowel de klankzuivere als de niet-klankzuivere periode uit 7 fasen:

1. Het activeren van de voorkennis.
2. Het lesdoel.
3. De instructie en begeleide inoefening de aan te leren nieuwe letter of nieuwe categorie.
4. De instructie en begeleide inoefening van de vaardigheid.
5. De kleine lesafsluiting.
6. De zelfstandige verwerking.
7. De grote lesafsluiting.

Blijkt bij de kleine lesafsluiting dat een leerling 80% van het lesdoel heeft behaald, kan het door naar de fase van zelfstandig oefenen. De overige leerlingen sluiten aan bij de verlengde instructie. Als blijkt dat minder dan 80% van je klas het lesdoel niet heeft behaald, ga je terug naar de fase van instructie en begeleide inoefening.

Bij de grote lesafsluiting is er ruimte voor reflectie. Samen met de leerlingen reflecteer je op de gegeven les en geef je eventueel een vooruitblik op de volgende les. Je reflecteert op zowel het product/het lesdoel als op het proces (werkhouding) en je deelt je eigen observaties, geeft tips en tips.

Effectieve spellingoefeningen

Hoe herken je een goede spellingoefening

Kenmerken van een goede spellingoefening (Cordewener & Bosman, 2024, Van den Boer & Aravena, 2023, Van Koeven & Smits, 2022, Dyslexie Centraal, 2021):

- Directe instructie van regels en strategieën in combinatie met activiteiten gericht op woordleren (zie ook kopje retentietraining).
- Het *hele* woord moet geoefend worden niet slechts onderdelen ervan. Dus de ontbrekende letter in een woord laten invullen is niet effectief net zoals lijnen trekken naar de juiste letter, kruisjes zetten, stempelen etc.
- Schrijf het woord uit het hoofd. Alle kinderen hebben hier baat bij en zeker de zwakke spellers.
- Onmiddellijke procesgerichte feedback (wat is er fout en waarom) is beter dan productgerichte feedback (alleen vertellen dat woord goed of fout geschreven is).
- Laat foute woorden niet op het bord of in het schrift staan omdat woorden dan verkeerd kunnen worden ingeprent. Kies bij digitale oefeningen voor de vorm waar de foutieve spelling wel wordt geregistreerd maar niet wordt getoond aan de leerling, zodat ze geen foute woordbeelden opslaan.
- Leren tot perfectie: een set woorden net zo lang oefenen totdat ze allemaal goed geschreven worden. Daarna pas door naar de volgende set. Kies de woorden zo slim

mogelijk door te kijken naar welke woorden relevant zijn voor kinderen, welke woorden vaak worden gebruikt.

- Besteed aandacht aan de morfologische structuur van woorden, de betekenis van woorden en de herkomst van woorden.
- Oefen de woorden niet alleen op woordniveau maar juist ook op zins-, en tekstniveau. Dan oefen je namelijk de toepassing van de nieuwe stof in combinatie met de al aangeleerde stof en hierdoor wordt de kennis gegeneraliseerd naar een nieuwe taak (Cordewener & Bosman, 2024).
- Oefen met schrijven en typen waarbij schrijven de meeste nadruk krijgt. Manderfeld (2022) raadt aan de kinderen te laten typen met 2 handen en met minimaal 1 vinger per hand.
- Visueel en auditief dictee met dezelfde woorden.
Bij het visueel inprenten van woorden geeft Manderfeld (2022) aan dat de woorden zesmaal goed geschreven moeten worden.

Spellingzwakke leerlingen zijn veel tijd kwijt aan de oefeningen. Om de tijd zo goed mogelijk te gebruiken is het van belang te kiezen voor de meest effectieve oefeningen. Sla zoals eerder gezegd, oefeningen over als woordpuzzels, kies-uit-oefeningen, spelletjes, één letter invullen over. Daarnaast ook oefeningen overslaan waarbij de eigen foutieve spelling, korte of lange tijd, zichtbaar is. Durf dus lesjes weg te laten of pas ze aan zodat de oefening wél effectief wordt.

Oefen op woordniveau, zinsniveau en toegepaste stelopdrachten

Op zinsniveau kun je bijvoorbeeld om en om een zin bedenken die de leerling opschrijft, met het doelwoord of de doelwoorden erin of je biedt een aanvulzin aan waarbij de leerling de zin aan moet vullen met een zin. Wat toegepaste stelopdrachten betreft kun je denken aan het laten schrijven van een tekstje van minimaal 3 regels met een doelwoord of meerdere doelwoorden erin. Of geef een gerichte schrijfo opdracht: verhaal, e-mail, brief etc. Het oefenen op woord-, zins-, en tekstniveau laat een opbouw zien in complexiteit (Cordewener & Bosman 2024). Het werkgeheugen kan zich door deze opbouw eerst alleen richten op nieuwe stof, vervolgens is er integratie met de al eerder geleerde vaardigheden en ten slotte de fase van generalisatie Deze opbouw zorgt voor transfer van de geleerde (deel)vaardigheid naar nieuwe en functionele schrijfsituaties. Bovendien zijn functionele opdrachten motiverend voor leerlingen.

Activeren spellingbewustzijn en omgaan met fouten

Spellingbewustzijn is bewustzijn van het eigen spellinggedrag en de eigen spellingkennis (Braams 2019). Het is primair de wil en inzet om goed te spellen (Van Koeven & Smits, 2022). Het spellingbewustzijn komt tot uiting in het vermogen van de leerling te reflecteren op de eigen spelling.

Dit reflecteren op eigen spelling is een vaardigheid die onder meer tot uiting komt bij het nakijkgedrag. Hieronder enkele voorbeelden:

- Bespreek samen met de leerling bij het visueel inprenten van woorden vanaf kaartjes, op welke letter of deel van het woord deze specifieke leerling alert moet zijn omdat dat deel voor hem nog lastig is. Zet een streep onder dat deel van het woord en/of geef het een kleur.

- Noteer een hint bij het fout geschreven woord, zoals ‘Wat voor soort klank hoor je aan het einde van de eerste klankgroep?’, ‘Is er een regel die je moet toepassen?’
- Laat de leerling altijd het hele woord opnieuw schrijven bij een fout. Daarmee zorg je voor een duidelijk en correct woordbeeld om in te prenten. Laat de leerling het fout geschreven woord weghalen als je samen oefent. Oefent de leerling alleen, laat dan een streep door het fout geschreven woord zetten zodat je als begeleider nog kan zien waar het fout ging. Zo zorg je dat er geen verkeerde woordbeelden worden opgeslagen.
- Laat de leerling, bij het nakijken van zijn eigen werk, een streep zetten onder de letter waarvan hij denkt dat het niet goed is of waarover hij twijfelt. Bespreek dit en beloon dit gedrag!
- Kijk na met een groene pen of glitterpen, bij voorkeur niet met rood.

Morfologisch bewustzijn activeren

Madelon van den Boer (2023) bespreekt in haar boek het belang van het activeren van het morfologisch bewustzijn. Morfologisch bewustzijn leidt tot inzicht in en herkenning van de betekenisvolle delen van de taal en de manier waarop je die met elkaar combineert. Deze betekenisvolle delen kunnen woorden zijn maar ook voor- en achtervoegsels. Dit bewustzijn is te activeren door uitleg te geven over de betekenisdragende woorddelen. Dit draagt bij aan het correct spellen, het doorzien van de woordstructuur en het begrijpen van woorden als bijvoorbeeld nieuwsgierig, doelloos en onaardig. Het woord nieuwsgierig bestaat bijvoorbeeld uit de woorden nieuws en gierig. Gierig heeft hier de oude betekenis van “begerig naar” dus al het nieuws willen horen (daarom geen sch maar g). Doelloos bestaat uit de woorden doel en loos. Het achtervoegsel -loos heeft de betekenis van geen of zonder (daarom twee keer letter l). Het woord onaardig bestaat uit het voorvoegsel on- wat niet betekent en het woord aardig.

Feedback

Feedback kan door de leerkracht/begeleider worden gegeven (“ik zie dat het je moeite kost maar je pakt het goed aan”) maar ook uiteindelijk door de leerling zelf (“ik heb het stappenplan goed gebruikt”). Met deze overgang van externe naar interne feedback komt de zelfregulatie tot stand bij de leerling. En deze zelfregulatie bevordert het spellingbewustzijn.

Feedback geef je op verschillende niveaus:

- persoonsgericht (“jij kunt dit goed”),
- inspanningsgericht (“jij hebt hard gewerkt zeg”),
- procesgericht (“je pakt het goed aan”),
- resultaatgericht (“dat is goed”).

Om faalervaringen en negatieve attributies door de leerlingen bij het maken van fouten te voorkomen, is het effectief wanneer je als begeleider de “fout” bij jezelf legt en zegt: “Sorry, ik heb het nog niet goed genoeg aan je uitgelegd” (Ruijsenaars et al., 2009).

Visuele inprenting van woorden (retentietraining / woorden stampen)

Retentietraining kan bij elke methode gebruikt worden. Naast de instructie van de spellingregels, het inzicht geven in de klankstructuur, is het visueel inprenten van woorden effectief (Gentry 2004,

Van Koeven & Smits, 2022). Bij retentietraining prent de leerling de woorden in door deze te bekijken, dan onzichtbaar te maken en vervolgens uit het hoofd op te schrijven of te typen. Dit kan elke dag in de klas plaatsvinden en bij de ON3 begeleiding.

- Typen: Het visuele inprenten en typen kan bijvoorbeeld op de computer met een programma als BLOON of StudyGo.com (voorheen WRTS). Het voordeel van StudyGo.com ten opzichte van BLOON is dat het auditieve ondersteuning biedt.
- Schrijven: Het visueel inprenten en schrijven kan in de ON3 begeleiding bijvoorbeeld middels WHOPPeN, onderdeel van de KWeC-methodiek van Manderfeld.
- WHOPPeN staat voor: Waarnemen (visueel en liefst ook auditief), Hardop lezen en zeggen waar je zelf op moet letten om het woord zelfstandig uit je hoofd te kunnen schrijven, Onzichtbaar maken, Pratend Produceren (schrijven is het belangrijkste, daarnaast kan getypt worden), en Nakijken.
 - Het Hardop lezen en Pratend Produceren slaan leerlingen vaak over maar is erg belangrijk. Let hier als begeleider op. De leerling moet bij de H en de PP hardop zeggen waar het op moet letten: kort en krachtig bijvoorbeeld “eend met een d”. De regel die erachter zit, is al op een eerder moment via instructie en/of het blokken (zie onderwerp klankstructuur bij de kop: uitgelicht) van de woorden aan de orde geweest en daar ga je in deze fase niet op in.
 - Op de kaartjes met woorden die je gebruikt met WHOPPeN richt je de aandacht van de leerling op een voor hem lastig onderdeel in het woord, door bijvoorbeeld een streep onder de letter te zetten, het woord met strepen of boogjes in klankgroepen te verdelen etc.
 - Werk je ook met het blokken van woorden (bijvoorbeeld Taal in Blokjes of KWeC-methodiek), zorg dan dat je altijd éérs blok en daarna pas gaat WHOPPeN.
 - Werkt de leerling met StudyGo.com, laat 1x per week auditief dictee maken in StudyGo.com en de resterende 3 oefenmomenten het visuele dictee.

Met welke woorden werken bij retentietraining

Werk zoveel mogelijk in de ON3 begeleiding met dezelfde woorden als in de klas. Werk in een blok van 4 weken met 1 nieuwe categorie en herhaal er 2 tot 3. Kies per categorie 5-6 woorden uit, maximaal 20 woorden in totaal. Beperk het aantal woorden zodat automatisering kan plaatsvinden en succeservaringen worden opgedaan. Geautomatiseerde woorden zijn kapstokwoorden en leiden tot generalisatie naar andere woorden binnen de categorie. Kies woorden die vaak voorkomen en relevant zijn voor de leerlingen. Leenwoorden zijn zeer geschikt om via retentietraining aan te leren. Het inprenten van leenwoorden kan ondersteund worden door het toevoegen van een stap. Laat het woord eerst uitspreken zoals het hoort en vervolgens, de toegevoegde stap, zoals-het-er-staat door de letters te laten verklanken. Een voorbeeld: het leenwoord fauteuil wordt eerst hardop gelezen als /footuij/ zoals het hoort en vervolgens, zoals-het-er-staat, als /faute/ /uil/ (Cordewener & Bosman, 2024).

Neem een startdictee af met de geselecteerde woorden. Je kunt ook als startdictee in de ON3 begeleiding, het afsluitende dictee afnemen van het blok dat in de les behandeld gaat worden. Je

oefent in de retentietraining uiteindelijk alleen de woorden die fout zijn geschreven in het startdictee. Is een woord goed geschreven in het startdictee, vervang dat woord door een ander woord binnen een categorie waar je aan werkt met de leerling. Wil je de woordkaartjes printen, dan kun je deze bijvoorbeeld invoeren bij StudyGo.com. De leerling moet de woorden 6x goed schrijven. Op het kaartje noteert de leerling een krul (goed geschreven) of kruis (fout geschreven). Is het woord 1 maal goed geschreven dan komt het woord achter tab 1, is het 2 maal goed geschreven achter tab 2 etc. Is het 6 maal goed geschreven dan komt het woord achter de tab "klaar". Neem tijdens het traject van retentietraining in de ON3, eenmaal per week ook een auditief dictee af vanaf week 2-3. (Manderfeld, 2022, Bosman et al. 1999 en Bosman et al. 2000).

Hieronder een voorbeeld van het WHOPPeN-bakje:

Uitgelicht

Opbouw en inhoud van de begeleiding ON3

In dit boek vind je o.a. een keuzematrix van de verschillende typen kennis en instructieprincipes. Dit biedt inzicht en duidelijke kaders voor het formuleren van de (tussen)doelen en hoe die te bereiken. Aan de hand van de matrix kan je voor elke oefening aangeven om welk type kennis het (vooral) gaat en welk instructieprincipe (vooral) van toepassing is.

Handschrift

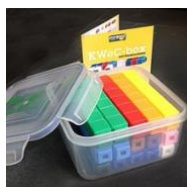

Verwacht van kinderen met een goede motoriek een net handschrift. Dus ook van kinderen met spellingproblemen. Doordat de leerling netjes moet schrijven, heeft de leerling ook meer tijd om het woord in het hoofd te verwerken.

Laat leerlingen die moeite hebben met schrijven, werken op speciaal schrijfpapier met ondersteunende liniëring (bijvoorbeeld het materiaal van de www.deschrijfvriend.nl, schriften uit Duitsland met contrast lineatuur 1).

Laat kinderen bij correcties altijd het hele woord opnieuw schrijven.

Klankstructuur

Maak de klankstructuur van de taal zichtbaar en stimuleer het fonologisch bewustzijn. Dit kan bijvoorbeeld door de verschillende soorten klanken (korte klanken, lange klanken, medeklinkers etc.) een kleur te geven. Voorbeelden van methodieken die werken op deze manier zijn: Taal in Blokjes en de KWeC-methodiek met KWeC-box. Deze methodieken zijn multisensorieel: de leerling luistert naar de klanken, spreekt de klanken uit, koppelt de kleuren aan klanken, pakt bijbehorende blokjes, legt deze in de juiste volgorde per klankgroep op tafel en de leerling verwoordt kort de regel die van toepassing is én schrijft het woord hardop pratend op. Het is niet zinvol leenwoorden of weetwoorden te blokken met leerlingen. Dat soort woorden kunnen het best via retentietraining ingeprent worden.

Het zogenaamde blokken van woorden is tevens een categoriseeroefening. Een aanvullende categoriseeroefening kan zijn dat je de leerling enkele woorden van de woordkaartjes (zie retentietraining) op laat schrijven bij de betreffende categorie. Je maakt hiervoor een blad met daarop 4 à 5 categorieën. Elke categorie heeft een eigen vak.

De leerling kijkt naar het woord, draait het kaartje om en schrijft het woord uit het hoofd in het juiste vak.

Klankgebaren

Enkele voorbeelden:

Spreekbeeld: naast de klankgebaren is hier ook aandacht voor het mondbeeld en de wijze van articuleren.

Klankgebaren van José Schraven (www.onderwijsgek.nl).

De letter-klankgebaren van Kim Cordewener en Anna Bosman (2024): bij deze letter-klankgebaren kan de leerling vaak ook het gebaar op tafel leggen met de linkerhand of arm zodat er gespiekt kan worden.

Uitzonderingen op de regel

Bij begeleiding op ON3 wordt aangeraden geen uitzonderingen aan te bieden, deze verzwakken namelijk de regel. De spellingzwakke leerling neemt geen tijd voor strategieën. Praat niet te veel over de spellingregel, bij zwakke spellers raakt het werkgeheugen snel overbelast. Zorg juist dat de leerling veel woorden schrijft (Deams, 2006 in Smits, 2020). Bedenk ook dat het vragen om bij een dictee het nummer van de categorie erbij te schrijven, eveneens een extra belasting is van het werkgeheugen.

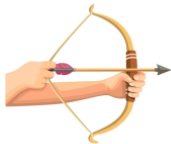
Categorieën die veel op elkaar lijken

Categorieën die veel op elkaar lijken niet bij of direct na elkaar aanbieden

Bijvoorbeeld au/ou, ei/ij, ei/ie etc.

Richt je op wat meeste voorkomt

Ruijsenaars et al. (2009) zegt: "Richt je op wat het meest voorkomt" want uit onderzoek blijkt dat aan het einde van de basisschool in dictees de meeste fouten gemaakt worden met:

klank-tekenkoppeling	25%
verdubbeling medeklinker en de verenkeling van de lange klinker	20%
d/t/dt/tt/dd	22%
klankanalyse	8%

Dit zou betekenen dat je 75% van de fouten in dictees kan voorkómen als kinderen deze onderdelen beheersen.

Diagnostische gesprekken

Laat aangeven met strepen onder de woorden met verschillende kleuren, welke woorden volgens de leerling goed zijn geschreven, over welke hij twijfelt en welke fout zijn. En ga dan in gesprek hoe de leerling het schrijven van de woorden aangepakt heeft.

Compenserend

Spellingopzoekboekje, woordenboek, spellingcontrole, internet

(www.woordenlijst.org).

Literatuurlijst

- Braam, T. (2019). Handboek dyslexie, theorie en praktijk.
- Bosman, A.M.T., Van Hell, J.G. (1999). Visueel dictee een effectieve spellingtraining. In L. Verhoeven (Ed.), Preventie en behandeling van leesproblemen (pp. 111-118).
- Bosman, A.M.T., Van Hell J.G., Harbers, W., Voorzee, M. (2000). Visueel dictee: een effectieve spellingtraining voor woorden met ambigue foneem-grafeem-relaties. *Tijdschrift voor orthopedagogiek*, 39, 442-452.
- Bosman, A.M.T., Van Orden, G.C. (2003). Het fonologisch coherentiemodel voor lezen en spellen. *Pedagogische studiën*, 80, 391-406.
- Cordewener, K., Bosman, A. (2024). Effectief spellingonderwijs op de basisschool.
- Dyslexie Centraal (2021). Effectief handelen op ondersteuningsniveau 3.
- Gentry, J., (2004). The science of spelling. The explicit specifics that make great readers and writers.
- Jansen-Donderwinkel, E.M.B., Bosman, A.M.T., Van Hell, J.G. (2002). Stabiele en instabiele spellingen in een vrije stelopdracht en een formeel dictee. *Tijdschrift voor orthopedagogiek*, 41, 515-524.
- Manderfeld, C.J, (2022). Cursusmap Spellingspecialist.
- Ruijssenaars, W., Ruijssenaars-Elshoff, C., Smeets, M., Willemsen-Bouwman, M., Van Marmeren-Schoehuizen, I. (2009). Geregeld! Methodiek voor de aanpak van de meest hardnekkige spellingproblemen.
- Sandra, D., Daems, F., Frisson, S. (2001). Zo helder en toch zoveel fouten. Wat leren we uit psycholinguïstisch onderzoek naar werkwoordfouten bij ervaren spellers? *Vonk* 30/3, 2001, 3-20.
- Van Koeven, E., Smits, A.E.H. (2020). Rijke taal. Taaldidactiek voor het basisonderwijs.
- Van den Boer, M., Aravena, S., (2023). Effectief lees- en spellingsonderwijs. Informatie, inspiratie en ideeën bij praktische vragen.
- Smits, A.E.H. (z.d.). Retentietraining, als spelling niet lukt toch spelling leren. Opleidingen Speciale Onderwijszorg Windesheim. Geraadpleegd op 07-09-2023 van: <https://www.yumpu.com/nl/document/read/10689331/retentietraining-als-spelling-niet-lukt-toch-spelling-leren>